

„Mārupes novada jauniešu dzīves kvalitātes pētījums”

IZM atklātā projektu konkursa „Ikgadējā monitoringa
ietvaros izstrādātā jaunatnes politikas indeksa
aprēķināšana pašvaldībās jauniešu dzīves kvalitātes
novērtēšanai” ietvaros

Mārupes novada dome

08-11/2013

Saturs

1. Lietotie termini un saīsinājumi	3
2. Ievads	4
3. Informācija par pētījumu	5
4. Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa koncepcijas apraksts.....	6
4.1. Indeksa mērķis	6
4.2. Jaunatnes politikas īstenošanas dimensijas	6
4.3. Indeksa dimensiju kopējais politikas jomu ietvars	10
4.4. Rezultātu interpretācija	10
5. Pētījuma metodoloģija	12
6. Pētījuma rezultāti.....	14
6.1. Secinājumu kopsavilkums.....	14
6.1.1. Salīdzinājums ar Latvijas rādītājiem	14
6.1.2. Situācija Mārupes novada pašvaldībā	15
6.1.3. Ērtākie informācijas saņemšanas veidi.....	15
6.2. Jaunatnes politikas īstenošanas indekss Latvijā	16
6.3. Jaunatnes politikas īstenošanas indekss: Mārupe un Latvija	17
6.4. Rezultātu salīdzinājums dimensiju vidū: Mārupe un Latvija	18
6.5. Rezultātu salīdzinājums dimensiju vidū: Mārupe	19

1. Lietotie termini un saīsinājumi

CAWI	Kvantitatīvas aptaujas metode, veicot datorizētas intervijas internetvidē tiešsaistē (CAWI – <i>Computer Assisted Web Interviews</i>)
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
Izlase	Ģenerālkopuma daļa, kura reprezentatīvi pārstāv visus pašvaldības iedzīvotājus (vecumā 13-25 gadi)
IZM	Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija
Jaunatnes politikas īstenošanas indekss	Jaunatnes politikas īstenošanas indekss - izstrādāts un aprēķināts 2012.gadā pēc IZM pasūtījuma. Indekss ir skaitliski izteikts, matemātisks aprēķināts rādītājs, kurš visaptveroši atbild uz jautājumu: kā jaunieši novērtē savas iegūtās prasmes, vēlmes un dažādu iespēju pieejamību, sagatavojoties patstāvīgai un kvalitatīvai dzīvei sabiedrībā
Lauka darbs	Aptaujas datu ieguves posms – kvantitatīvas aptaujas interviju norise
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD - <i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>)
Pētījuma instrumentārijs	Pētījumā izmantotā aptaujas anketa
Respondenti	Aptaujā iekļautie pašvaldībā dzīvojošie iedzīvotāji (vecumā 13-25 gadi)

2. Ievads

2012.gadā ir izstrādāts jaunatnes politikas īstenošanas indekss, kas ļauj sistemātiski un konceptuāli apkopot un izvērtēt jaunatnes politikas ietekmes un rezultātus noteiktās jauniešu dzīves jomās. Tas nodrošina iespēju pēc vienotiem parametriem novērtēt jaunatnes politikas īstenošanas procesu gan Latvijā kopumā, gan katrā pašvaldībā atsevišķi. Indeksa izstrādes procesā tika veikta citu valstu pieredzes izpēte, Latvijas Republikas un Eiropas Savienības likumdošanas izpēte, kā arī veidotas ekspertu diskusijas.

Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa izmantošana sniedz plašu ieskatu jaunatnes ikdienā, norādot uz pašreizējo jaunatnes situāciju valstī. Savukārt ilgtermiņā sniedz iespējas izvērtēt jaunatnes politikas ietekmes sfēras un rezultātu izmaiņas, un tas ļaus izstrādāt risinājumus jaunatnes situācijas uzlabošanai.

2013.gada vasarā tika rīkots IZM atklātais projektu konkurss „Ikgadējā monitoringa ietvaros izstrādātā jaunatnes politikas indeksa aprēķināšana pašvaldībās jauniešu dzīves kvalitātes novērtēšanai”, sniedzot iespēju pašvaldībām realizēt jaunatnes politikas īstenošanas indeksa noteikšanu.

Projekta mērķis – īstenot lokāla līmeņa pētījumu, kas novērtētu jauniešu dzīves kvalitāti un sniegtu objektīvu informāciju par reālo situāciju pašvaldībā, izmantojot jaunatnes politikas ietekmes mērīšanas rīku – jaunatnes politikas īstenošanas indeksu (kura mērķis ir noskaidrot dažādu jaunatnes politikas aspektu ietekmi uz jauniešu dzīvi un pašizjūtu, īpaši pievēršoties Jaunatnes likumā definētajiem vienlīdzības, līdzdalības un jauniešu interešu ievērošanas principiem).

Mārupes novada domes iesniegtais projekts „Mārupes novada jauniešu dzīves kvalitātes pētījums” tika atbalstīts IZM rīkotajā projektu konkursā. Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa noteikšanai nepieciešamo pētniecības pakalpojumu sniegšanai tika piesaistīts apakšizpildītājs SIA „FACTUM”.

Pētījuma izstrāde un realizācija jaunatnes politikas īstenošanas indeksa noteikšanai Mārupes novada pašvaldībā tika veikta laika posmā no 2013.gada augusta līdz novembrim.

3. Informācija par pētījumu

Projekta nosaukums:	„Mārupes novada jauniešu dzīves kvalitātes pētījums”
Projekta iesniedzējs un realizētājs:	Mārupes novada dome
Apakšizpildītājs - pētījuma veicējs:	SIA „FACTUM”, Tērbatas iela 53-6, Rīga, LV-1011, www.factum.lv
Pētījuma laiks un vieta:	2013.gada augusts - novembris, Mārupes novads
Pētījuma mērķis:	Noteikt Mārupes novada pašvaldības jaunatnes politikas īstenošanas indeksu, lai izvērtētu īstenotās jaunatnes politikas ietekmi uz jauniešu dzīvi un pašizjūtu un lai novērtētu jauniešu dzīves kvalitāti un sniegtu objektīvu informāciju par reālo situāciju pašvaldībā.
Pētījuma mērķa grupa:	Mārupes novada jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem
Pētījuma metode:	<p>Pētījums tika veikts kvantitatīvas aptaujas veidā, izmantojot jaunatnes politikas īstenošanas indeksa metodiku.</p> <p>Datu ieguve tika nodrošināta, veicot datorizētas intervijas internetvidē tiešsaistē (CAWI) laikā no 2013.gada 20.septembra līdz 4.novembrim</p> <p>Aptaujas izlase tika veidota, izmantojot nejaušās - kvotu izlases metodi. Kopā tika iegūtas un rezultātu analīzē iekļautas 200 metodoloģiskajām prasībām atbilstošas intervijas.</p> <p>Datu apstrāde – dati svērti pēc dzimuma, vecuma un tautības atbilstoši jaunākajiem pieejamiem statistikas datiem.</p> <p>Rezultātu analīze tika veikta atbilstoši jaunatnes politikas īstenošanas indeksa metodikai.</p>
Kvalitātes kontrole:	Visos pētījuma posmos tiek nodrošināta kvalitātes kontrole.
Pētījuma pielikumi:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pētījuma instrumentārijs - aptaujas anketa 2. Datu tabulas 3. Grafiskā daļa – aptaujas atbilžu sadalījums procentos

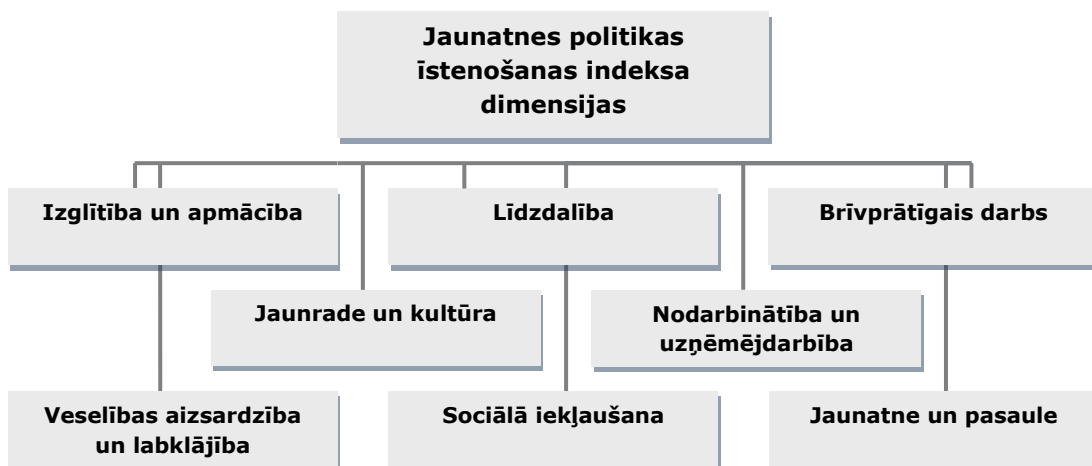
4. Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa koncepcijas apraksts

4.1. Indeksa mērķis

Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa mērķis ir noskaidrot dažādu jaunatnes politikas aspektu ietekmi uz jauniešu dzīvi un pašvērtējumu, īpaši pievēršoties Jaunatnes likumā definētajiem vienlīdzības, līdzdalības un jauniešu interešu ievērošanas principiem.

Kopumā indekss ir skaitliski izteikts, matemātisks aprēķināts rādītājs, kurš visaptveroši atbild uz jautājumu: kā jaunieši novērtē savas iegūtās prasmes, vēlmes un dažādu iespēju pieejamību, sagatavojoties patstāvīgai un kvalitatīvai dzīvei sabiedrībā?

4.2. Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa dimensijas

• Izglītība un apmācība

Izglītība kopumā tiek uzskatīta par kvalitatīvas un spējīgas sabiedrības attīstības pamatu, tādēļ izglītības un dažāda veida apmācību kvalitātes un pieejamības jautājumiem jaunatnes politikas kontekstā tiek pievērsta īpaši padziļināta uzmanība. Tāpat sabiedrības attīstībai nozīmīga ir daudzpusīga un dažādas izglītības pieejamība, kas, ne tikai sniedz iespējas īstenot noteiktas vēlmes, bet tajā pat laikā arī atklāj alternatīvas izglītības un attīstības iespējas. Politikas īstenošanas indeksa kontekstā izglītības un apmācības dimensijā ietvertie jautājumi kopumā sniedz atbildi uz jautājumu:

- ✓ *Kādas ir jauniešu iespējas iegūt viņiem vēlamu izglītības un apmācības pakalpojumu apmēru?*

Lai noskaidrotu atbildes uz šo kopējo dimensijas jautājumu, jauniešiem tiek uzdoti jautājumi par izglītības un apmācības pakalpojumu pieejamību, šīs pieejamības atbilstību reālajām pakalpojumu izmantošanas vēlmēm, kopējo izglītības kvalitātes un skolas piedāvāto aktivitāšu apjoma novērtējumu.

• **Līdzdalība**

Līdzdalība kopumā ir ļoti plašs jēdziens, kas ietver dažādas līdzdalības aspektus un formas. Dažādu līdzdalības formu pieejamība un sasniedzamība veicina ne tikai indivīda personīgo attīstību, bet arī tolerantas un rīcībspējīgas sabiedrības veidošanos. Līdzdalības kontekstā ir īpaši svarīgi pievērsties tieši jaunatnes līdzdalībai dažādās aktivitātēs un sabiedrības procesos, jo tieši šādā veidā jauniešiem tiek atklātas iespējas pierādīt sevi un veidot vidi sev apkārt. Politikas īstenošanas indeksa līdzdalības dimensijā ietvertie jautājumi kopumā sniedz atbildi uz jautājumu:

- ✓ *Cik aktīvi ir jaunieši kopumā un kādi līdzdalības veidi ir jauniešiem aktuālākie?*

Lai noskaidrotu atbildes uz centrālo dimensijas jautājumu, jauniešiem tiek uzdoti jautājumi par to, cik lielā mērā dažādu līdzdalības aktivitāšu pieejamība atbilst jauniešu reālajai vēlmei iesaistīties dažādās līdzdalības formās, par to, kāds ir pašreizējais līdzdalības rādītājs jauniešu vidū, kāda ir jauniešu līdzdalības pieredze un kā jaunieši novērtē informācijas pieejamību par dažādām līdzdalības aktivitātēm.

• **Brīvprātīgais darbs**

Jaunatnes brīvprātīgā darba veicināšana un atbalstīšana ir viena no jaunatnes politikas prioritātēm. Galvenie ieguvumi no brīvprātīgā darba veikšanas ir jauniešiem pašam – viņa zināšanu, prasmju un iemaņu attīstība un lietderīga brīvā laika pavadīšana. Tomēr, kā pierādījuši pētījumi¹, brīvprātīgā darba veikšana jauniešu vidū Latvijā nav aktuāla, un jaunieši īsti neizprot brīvprātīgā darba nozīmi un ieguvumus no tā veikšanas. Lai izprastu kāds ir brīvprātīgā darba attīstības potenciāls un reālā situācija, politikas īstenošanas indekss brīvprātīgā darba dimensijā ietver jautājumus, kuri sniedz atbildi uz jautājumu:

- ✓ *Cik lielā mērā jaunieši ir ieinteresēti brīvprātīgā darba veikšanā?*

¹ SIA „Analītisko pētījumu un stratēģiju laboratorija” LR Bērnu un ģimenes lietu ministrijas pasūtījumā „Jauniešu sociālās un politiskās darbības izpēte Latvijā. Gala ziņojums”. Rīga, 2007. 91.lpp. Pieejams: http://izm.izm.gov.lv/upload_file/jaunatne/petijumi/Jauniesu_socialas_un_politiskas_darbibas_izpete_Latvija.pdf

Lai noskaidrotu atbildi uz šo dimensijas kopējo jautājumu, tiek noskaidrota jauniešu brīvprātīgā darba veikšanas regularitāte, vēlme turpmākajā gadā veikt brīvprātīgo darbu un kopējās informācijas par brīvprātīgo darbu pieejamība.

• **Jaunrade un kultūra**

Jauniešu attīstība lielā mērā ir saistīta tieši ar kultūras, sociālo un ekonomisko vidi, kurā jaunieši attīstās. Plašs kultūras skatījums sniedz jauniešiem iespējas „redzēt” un „zināt” vairāk, meklēt dažādus risinājumus un izvērtēt dažādus rīcības modeļus ikdienas situācijās. Tieši plaša dažādu zināšanu bāze tiek uzskatīta par jaunrades un inovāciju veicinātāju sabiedrībā, savukārt tieši jaunrades reālais līmenis un potenciāls veicina sabiedrības ekonomiskās un sociālās situācijas uzlabošanu.

Latvijas līmenī uzmanība tiek pievērsta tieši kopējā aktivitātes līmeņa identificēšanai, kas norāda, cik lielā mērā tiek apmierinātas jauniešu vajadzības pēc jaunrades un kultūras aktivitātēm. Jaunrades un kultūras dimensijas kopējais jautājums ir:

- ✓ *Cik aktīvi ir jaunieši iesaistoties dažādās kultūras aktivitātēs?*

Lai noskaidrotu atbildi uz šo jautājumu, jauniešiem tiek uzdots jautājumu kopums par interesi izmantot dažādus kultūras pakalpojumus, par dažādu pasākumu pieejamības atbilstību pakalpojumu izmantošanas interesi, kā arī par aktivitātes līmeni pasākumu organizēšanas iniciēšanai.

• **Nodarbinātība un uzņēmējdarbība**

Jautājumi, kas saistīti ar jaunatnes nodarbinātību mūsdienās gan Eiropas, gan Latvijas līmenī ir īpaši aktuāli – bieži tiek diskutēts par jaunatnes bezdarbu, apgūto zināšanu līmeņa un kvalitātes neatbilstību darba tirgus prasībām, grūtībām savienot darbu ar mācībām un dažāda vecuma jauniešiem piemērotu nodarbinātības veidu trūkumu. Tajā pašā laikā, kad pastāv sarežģījumi jaunatnes nodarbinātības jomā, paralēli tiek norādīts, ka ekonomisko attīstību var veicināt kvalitatīvas uzņēmējdarbības attīstība un jaunu, inovatīvu uzņēmumu veidošanās.

Šādu skatījumu kontekstā lielākā uzmanība jāpievērš jautājumiem par apgūto prasmju kvalitāti un piemērotību darba tirgum, kā rezultātā jauniešiem tiktu nodrošināta konkurētspējīga pozīcija, sagatavojoties dzīvei pēc izglītības apgūšanas. Nodarbinātības un uzņēmējdarbības dimensijas kopējais jautājums ir:

- ✓ *Kā jaunieši novērtē savu iegūto prasmju kvalitāti saistībā ar iekļaušanos darba tirgū?*

Lai rastu atbildi uz šo jautājumu, tiek noskaidroti jauniešu viedokļi par viņu apgūto prasmju piemērotību darba tirgum, īpaši pievēršoties prasmēm un zināšanām,

kuras apgūtas skolā un studijās, un prasmēm un zināšanām, kuras apgūtas interešu vai neformālās izglītības vietās, kā arī par vēlamākajām nodarbinātības formām nākotnē.

• **Veselības aizsardzība un labklājība**

Veselības un labklājības līmenis kopumā tiek mērīts ļoti dažādi (piemēram, kopējie labklājības un dzīves kvalitātēs pētījumi; atsevišķi OECD finansētie pētījumi), tomēr visbiežāk pētījumos padziļināta uzmanība tiek pievērsta atsevišķiem, konkrētiem veselības, sociālās politikas vai labklājības aspektiem. Kopumā iegūtā informācija ir salīdzinoši sadrumstalota un sarežģīti pārvaldāma. Lai Jaunatnes politikas īstenošanas kontekstā iegūtie dati būtu savstarpēji salīdzināmi, ērti iegūstami un salīdzinoši viegli analizējami un izmantojami, tiek pieņemts, ka galvenais princips šīs dimensijas izstrādē ir vispārīgums. Kopējais veselības aizsardzības un labklājības dimensijas jautājums ir:

✓ *Kāds ir vispārējais jauniešu fiziskās veselības un labklājības līmenis?*

Lai gūtu atbildi uz šo jautājumu, jauniešiem tiek uzdoti jautājumi par viņu dzīves kvalitātes novērtējumu, veselības stāvokli un fizisko aktivitāšu līmeni.

• **Sociālā iekļaušana**

Sociālās iekļaušanas tematika aptver ne tikai jautājumus par emocionālo drošību vai līdzvērtīgu iespēju nodrošināšanu pēc dažādām pazīmēm atšķirīgām personām, sociālās iekļaušanas jautājumi ir arī jautājumi par labvēlīgas vides nodrošināšanu, kopējā savstarpējās uzticības līmeņa nodrošināšanu un iespējām ietekmēt sev nozīmīgus apkārtējos notikumus². Kopējais jautājums Jaunatnes politikas īstenošanas kontekstā Sociālās iekļaušanas dimensijā ir:

✓ *Kāda ir jauniešu pašizjūta apkārtējā sociālajā vidē?*

Šajā dimensijā tiek aptverti jautājumi par uzticības līmeni citiem cilvēkiem un par iespējām ietekmēt lēmumu pieņemšanu dažādos sociālajos līmeņos.

• **Jaunatne un pasaule**

Mūsdienu globalizētajā pasaulē ir radušās dažādas iespējas, kuras pirms vairākiem gadu desmitiem nepastāvēja. Interneta attīstība nodrošinājusi iespēju komunicēt ar dažādu tautību un valstu pārstāvjiem; ir pavērušās plašākas izglītības, nodarbinātības iespējas; paaugstinās ne tikai informētības pakāpe par dažādiem pasaules līmeņa notikumiem, bet arī interese par tiem.

² LR Labklājības ministrija. Sociālā iekļaušana. Situācijas raksturojums. Pieejams: <http://www.lm.gov.lv/text/548>

Šobrīd jaunieši vairs nesaista savu ikdienu un dzīvi kopumā tikai ar kādu vienu nelielu teritoriālu vienību. Tāpēc ir nozīmīgi panākt to, ka jaunieši izprot savu „vietu” un nozīmi pasaulē – jauni cilvēki ir spējīgi, aktīvi rīkojoties un līdzdarbojoties, veidot sev patīkamu un piemērotu sociālo, ekonomisko un politisko vidi. Kopējais jautājums Jaunatnes politikas īstenošanas kontekstā Jaunatnes un pasaules dimensijā ir:

- ✓ *Kā jaunieši izjūt savas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu un cik lielā mērā jaunieši aktīvi interesējas par dažāda līmeņa notikumiem?*

Lai atbildētu uz šo dimensijas kopējo jautājumu, jauniešiem tiek uzdoti jautājumi par informētības līmeni par notikumiem dažāda līmeņa teritoriālajās vienībās, par iespējām ietekmēt dažādu valsts un sabiedrības līmeņa lēmumu pieņemšanu un iespējām ietekmēt tieši jauniešu ikdienā un sadzīvē nozīmīgu jautājumu izlemšanu dažāda līmeņa teritoriālajās vienībās.

4.3. Indeksa dimensiju kopējais politikas jomu ietvars

Kopumā Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa jomās ir aptvertas galvenās likumdošanā definētās jaunatnes politikas darbības jomas. Visas identificētās dimensijas - izglītība un apmācība; līdzdalība; brīvprātīgais darbs; jaunrade un kultūra; nodarbinātība un uzņēmējdarbība; veselības aizsardzība un labklājība; sociālā iekļaušana; jaunatne un pasaule - ir nozīmīgi jaunatnes politikas virzieni, kuri tiek uzskatīti par centrālajiem jaunatnes politikas izveidē.

Katra no indeksa dimensijām atbild uz konkrētu jautājumu, kas ļauj indeksa vērtējumus analizēt ne tikai kopumā, bet arī par katru dimensiju atsevišķi, kā arī nodrošina ērtāku indeksa rezultātu salīdzināšanu gan dažādu teritoriālu vienību vidū, gan laika gaitā.

Izveidotais Jaunatnes politikas īstenošanas indekss balstās Latvijas Jaunatnes likumā norādītajos jaunatnes politikas pamatprincipos, un izmantojot indeksu ir iespējams noskaidrot dažādu jaunatnes politikas aspektu ietekmi uz jauniešu dzīvi un pašizjūtu, kā arī izvērtēt šo politikas aspektu sniegumu laika gaitā.

4.4. Rezultātu interpretācija

Rezultātu analīze un interpretācija tiek balstīta uz snieguma novērtēšanas skalu, kurā kopējais stāvokļa novērtējums tiek sadalīts 5 vienādās vērtējumu grupās (robežās ik pa 20 punktiem), kur katrai grupai atbilst noteikts vērtējums:

- ✓ no 0 līdz 20 punktiem – zems novērtējums;
- ✓ no 21 līdz 40 punktiem - drīzāk zems novērtējums;
- ✓ no 41 līdz 60 punktiem – vidējs novērtējums;

- ✓ no 61 līdz 80 punktiem - drīzāk augsts novērtējums;
- ✓ no 81 līdz 100 punktiem - augsts novērtējums.

Indeksa dimensiju vai kopējais indeksa rezultāts tiek uzskatīts par ļoti augstu, ja indekss ir 81 punkts vai vairāk. Šis rādītājs - vismaz 81 punkts – tāpat tiek uzskatīts par vēlamo situāciju politikas novērtējuma kontekstā. Tomēr jāņem vērā tas, ka indeksu var uzlabot tikai pakāpeniski, piemēram, gada laikā reāli sasniedzams indeksa uzlabojums ir vismaz 3 indeksa punkti.

Tā kā kopējais Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa rezultāts tiek iegūts apkopojot visu dimensiju vidējos rādītājos, šis indekss parāda jaunatnes vidējo rezultātu līmeni. Attiecīgi dimensiju rādītāji tiek salīdzināti pret indeksa vidējo rādītāju – norādot dimensijas, kurās kopumā ir augstāks vai zemāks vērtējums nekā indeksa kopējais rādītājs.

5. Pētījuma metodoloģija

Mērķis

Noteikt Mārupes novada pašvaldības jaunatnes politikas īstenošanas indeksu, lai izvērtētu īstenotās jaunatnes politikas ietekmi uz jauniešu dzīvi un pašizjūtu un lai novērtētu jauniešu dzīves kvalitāti un sniegtu objektīvu informāciju par reālo situāciju pašvaldībā.

Mērķa grupa

Mārupes novada jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Metode

Pētījums tika veikts kvantitatīvas aptaujas veidā, izmantojot jaunatnes politikas īstenošanas indeksa metodiku. Datu ieguve tika organizēta, veicot datorizētas intervijas internetvidē tiešsaistē (CAWI).

Aptaujas veikšanas laiks

Intervijas ar respondentiem tika veiktas laikā no 2013.gada 20.septembra līdz 4.novembrim. Aptaujas lauka darba organizēšana tika veikta ar Mārupes novada pašvaldības atbalstu, iesaistoties jauniešu organizāciju pārstāvjiem, interešu pulciņu pārstāvjiem un izglītības iestādēm, kā arī izmantojot sociālos tīklus.

Izlase

Plānotais izlases lielums ir vismaz 200 respondenti. Aptaujas izlase tika veidota, izmantojot nejaušās - kvotu izlases metodi, nodrošinot galveno sociāli demogrāfisko grupu pārstāvību izlasē. Kopā iegūtas un rezultātu analizē iekļautas 200 metodoloģiskajām prasībām atbilstošas intervijas.

Izlases struktūra³ atainota zemāk:

		Svērts skaits	Svērti %	Nesvērts skaits	Nesvērti %
Vecuma grupas	13-15 gadi	35	17,7%	112	56,0%
	16-19 gadi	60	29,8%	65	32,5%
	20-25 gadi	105	52,5%	23	11,5%
Dzimums	Vīrietis	98	48,9%	89	44,5%
	Sieviete	102	51,1%	111	55,5%
Tautība	Latvietis	154	77,2%	181	90,5%
	Cits	46	22,8%	19	9,5%
Kopā	===	200	100,0%	200	100,0%

Dati tika svērti pēc dzimuma, vecuma un tautības atbilstoši jaunākajiem pieejamiem statistikas datiem.

³ Izlases struktūra veidota atbilstoši CSP statistikas datiem par pašvaldībā dzīvojošo iedzīvotāju sociāli demogrāfiskajiem rādītājiem.

Rezultātu interpretācija

Datu apstrāde un rezultātu analīze tika veikta atbilstoši jaunatnes politikas īstenošanas indeksa metodikai. Analizējot rezultātus ir jāņem vērā, ka indeksa rādītāju atšķirības ir uzskatāmas par būtiskām, ja salīdzināmie indeksu rādītāji atšķiras par 3 un vairāk punktiem.

Analizējot rezultātus un iegūto atbilžu procentuālo sadalījumu⁴, ir jāņem vērā iespējamās statistiskās kļūdas robežas. Ar 95% varbūtību mērījumu maksimālā statistiskā kļūda ir +/- 7,1% (izlases apjomam 200 respondenti).

Pētījuma rezultātu statistiskās kļūdas noteikšanas tabula (ar 95% varbūtību)

Atbilžu sadalījums (%)	Respondentu skaits (N)							
	50	75	100	150	200	300	400	500
2 vai 98	4,0	3,2	2,8	2,3	2,0	1,6	1,4	1,3
4 vai 96	5,6	4,5	3,9	3,2	2,8	2,3	2,0	1,8
6 vai 94	6,8	5,5	4,8	3,9	3,4	2,8	2,4	2,1
8 vai 92	7,7	6,2	5,4	4,4	3,8	3,1	2,7	2,4
10 vai 90	8,5	6,9	6,0	4,9	4,3	3,5	3,0	2,7
12 vai 88	9,2	7,5	6,5	5,3	4,6	3,8	3,3	2,9
15 vai 85	10,1	8,2	7,1	5,9	5,1	4,1	3,6	3,2
20 vai 80	11,4	9,2	8,0	6,6	5,7	4,6	4,0	3,6
25 vai 75	12,3	10,0	8,7	7,1	6,1	5,0	4,3	3,9
30 vai 70	13,0	10,5	9,2	7,5	6,5	5,3	4,6	4,1
35 vai 65	13,5	11,0	9,5	7,8	6,8	5,5	4,8	4,3
40 vai 60	13,9	11,3	9,8	8,0	7,0	5,7	4,9	4,4
45 vai 55	14,1	11,4	9,9	8,1	7,0	5,8	5,0	4,5
50 vai 50	14,2	11,5	10,0	8,2	7,1	5,8	5,0	4,5

Pētījuma rezultātos vienmēr pastāv statistiskās kļūdas varbūtība, kas jāņem vērā pētījuma rezultātu interpretācijā. Lai šo kļūdu noteiktu, jāzina respondentu skaits atbilstošajā grupā un rezultāts procentos.

Piemēram, ja 40,8% aptaujāto pašvaldības iedzīvotāju vecumā no 13 līdz 25 gadiem (N=200 respondenti) atzīst, ka viņiem ir pieejamas dažādas radošas un tematiskās grupu aktivitātes (piem., teātra mākslas grupas, tehniskās jaunrades grupas u.tml.), tad ar 95% varbūtību statistiskā kļūda ir +/- 7,0% robežās. Tas nozīmē, ka aptaujājot visus pašvaldības iedzīvotājus vecumā no 13 līdz 25 gadiem, šī rādītāja vērtība būs robežās no 33,8% līdz 47,8%.

⁴ Pielikums Nr.2 Datu tabulas un Pielikums Nr.3 Grafiskā daļa – aptaujas atbilžu sadalījums procentos

6. Pētījuma rezultāti

6.1. Kopsavilkums, secinājumi

- 2012. gadā izstrādātais „Jaunatnes politikas īstenošanas indekss” ļauj apkopot un izvērtēt jaunatnes politikas ietekmes un rezultātus noteiktās jauniešu dzīves jomās. Indekss nodrošina iespēju veikt un pēc vienotiem parametriem novērtēt jaunatnes politikas īstenošanas procesu gan Latvijā kopumā, gan katrā pašvaldībā atsevišķi.

6.1.1. Salīdzinājums ar Latvijas rādītājiem

- Mārupes novada jaunatnes politikas īstenošanas indeksa rādītājs ir zemāks kā kopējais indekss Latvijā. Taču gan Latvijā kopumā, gan Mārupes novadā jauniešu pašvērtējums un viņu sniegtais novērtējums jaunatnes politikas dimensijām norāda, ka dzīves kvalitāte un iespējas sekmīgi sagatavoties un iekļauties pieaugušo dzīvē, tiek vērtētas viduvēji. Tas nozīmē, ka jaunatnes politikas īstenošanā ir jāveicina situācijas uzlabošana un pilnveidošana katrā politikas jomā atsevišķi, lai sasniegtu labākus rādītājus.
- Analizējot jauniešu situāciju Mārupes novada pašvaldībā un veicot salīdzinājumu ar kopējiem Latvijas rādītājiem, varam secināt, ka divās politikas dimensijās „Veselības aizsardzība un labklājība” un „Brīvprātīgais darbs” novadā ir augstāks vērtējums kā Latvijā kopumā.
- Pētījuma kritērijs „Veselības aizsardzība un labklājība” tāpat kā vidēji valstī, arī pašvaldībā, ir saņēmis drīzāk augstu novērtējumu. Tas norāda, ka gan Mārupes novada, gan Latvijas jaunieši kopumā pozitīvi vērtē savu dzīves kvalitāti un veselību, kā arī iespēju iesaistīties fiziskās aktivitātēs.
- Jaunatnes politikas īstenošanas sniegums „Brīvprātīgā darba” jomā tiek vērtēts vidēji. Tomēr Mārupes novada jaunieši aktīvāk kā Latvijā kopumā iesaistās šajā darbā, kā arī vairāk interesējas par brīvprātīgā darba veikšanas iespējām.
- Savukārt dimensija „Līdzdalība” līdzīgi kā Latvijā kopumā ir novērtēta drīzāk zemu. Mārupes novada jauniešu pašvērtējums šajā aspektā būtiski neatšķiras no pārējās Latvijas. Tas norāda uz jauniešu zemo pašizjūtu par savām iespējām un vēlmi iesaistīties gan dažādās sabiedriski politiskās aktivitātēs, gan lēmumu pieņemšanā. Tāpēc ir aktīvi jāturpina un jāveicina jauniešu līdzdalība un vēlme pašiem darboties un piedalīties dažādās organizācijās gan savā izglītības iestādē, gan pašvaldībā kopumā.
- Zemākus vērtējumus kā Latvijā kopumā, Mārupes novadā ir saņēmuši tādi jaunatnes politikas aspekti kā „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība”, „Jaunrade

un kultūra”, „Izglītība un apmācība”, „Sociālā iekļaušana” un „Jaunatne un pasaule”.

- Mārupes novada jaunieši savas izglītības iespējas, kā arī piekļuvi dažādiem kultūras pakalpojumiem novērtē zemāk kā valstī kopumā.
- Jāatzīmē, ka dimensijas „Sociālā iekļaušana” un „Jaunatne un pasaule” ir ievērojami sliktāk novērtētas Mārupes novada jauniešu vidū. Līdzīgi kā „Līdzdalības” dimensija, arī „Sociālā iekļaušana” un „Jaunatne un pasaule” lielā mērā parāda jauniešu zemo vēlmi un iespējas piedalīties gan izglītības iestādes, gan pašvaldības dažādās sociālās dzīves aktivitātēs.

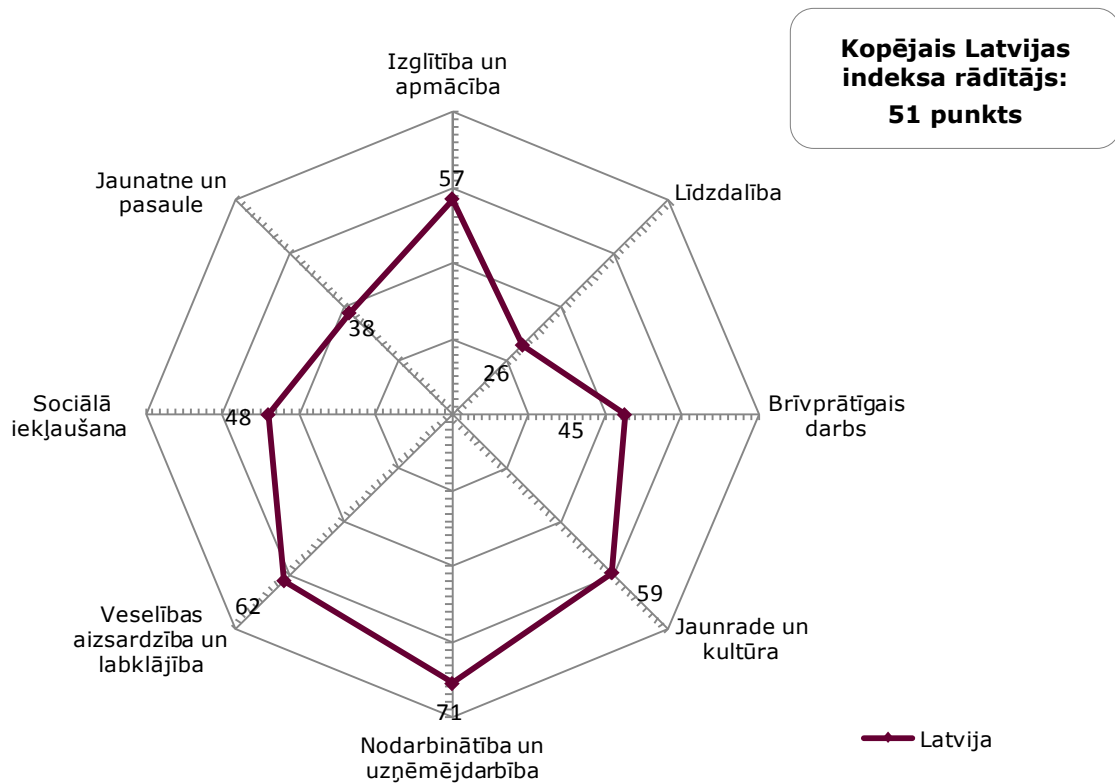
6.1.2. Situācija Mārupes novada pašvaldībā

- Analizējot situāciju tikai Mārupes novada pašvaldībā, augstāk par vidējo novada indeksu novērtētās dimensijas ir „Veselības aizsardzība un labklājība”, „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība”, „Brīvprātīgais darbs”, „Jaunrade un kultūra” un „Izglītība un apmācība”.
- Jāatzīmē, ka dimensija „Veselības aizsardzība un labklājība” ir visaugstāk novērtētais kritērijs Mārupes novadā un vienīgais, kurš sasniedzis drīzāk augstu vērtējumu.
- Zemāks vērtējums kā vidēji Mārupes novadā ir sniegts politikas īstenošanas aspektiem „Sociālā iekļaušana”, „Līdzdalība” un „Jaunatne un pasaule”. Visas šīs politikas jomas norāda uz jauniešu zemo aktivitāti un vēlmi iesaistīties un piedalīties sabiedriskajās un politiskajās aktivitātēs, vienlaicīgi arī norādot uz to, ka jauniešiem trūkst pārliecības par savām spējām ietekmēt dažādu lēmumu pieņemšanu gan valsts, gan pašvaldības līmenī, tai skaitā arī jautājumos, kuri attiecas uz viņu dzīves kvalitāti un iespējām.

6.1.3. Ērtākie informācijas saņemšanas veidi

- Saskaņā ar pētījuma datiem par vienlīdz ērtiem informācijas saņemšanas veidiem divas piektdaļas respondentu atzīst gan sociālos tīklus (44%), gan informāciju pašvaldības mājas lapā www.marupe.lv (41%)
- Savukārt katrs trešais jeb 29% jauniešu vēlētos, lai informācija par jauniešiem aktuāliem notikumiem tiktu izvietota speciāli izveidotā un pašvaldības jauniešiem domātā mājas lapā, un 27% labprāt saņemtu informāciju e-pasta sūtījuma veidā.

6.2. Jaunatnes politikas īstenošanas indekss Latvijā⁵

Latvijā kopumā jaunatnes politikas īstenošanas indekss ir vērtējams kā viduvējs, un tas sasniedz 51 punktu no 100. Tas nozīmē, ka jaunieši Latvijā savas iegūtās prasmes, vēlmes un dažādu iespēju pieejamību, sagatavojoties patstāvīgai un kvalitatīvai dzīvei sabiedrībā, vērtē kā viduvējas. Par vēlamo situāciju politikas novērtējuma kontekstā, atbilstoši izstrādātajai metodoloģijai, tiek uzskatīts vismaz 81 punkts no 100.

	Izglītība un apmācība	Līdzdalība	Brīvprātīgais darbs	Jaunrade un kultūra
Latvija	57	26	45	59

	Nodarbinātība un uzņēmējdarbība	Veselības aizsardzībai un labklājība	Sociālā iekļaušana	Jaunatne un pasaule
Latvija	71	62	48	38

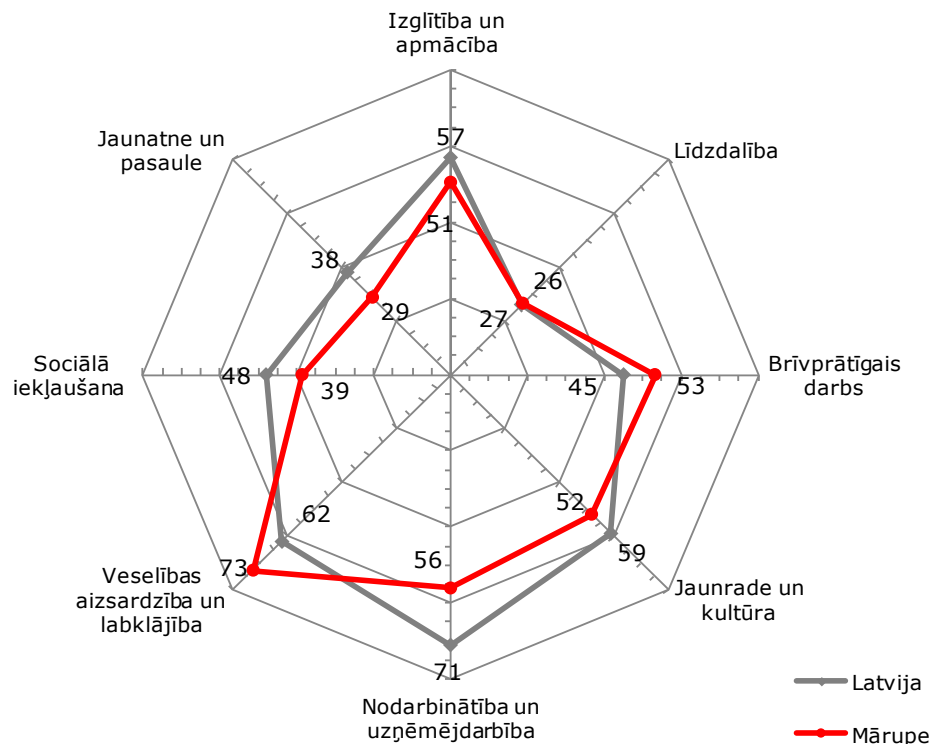
Rezultāts ir nozīmīgi augstāks nekā vidējais Latvijas indeksa rādītājs (51 punkts)
 Rezultāts ir nozīmīgi zemāks nekā vidējais Latvijas indeksa rādītājs (51 punkts)⁶

⁵ Jaunatnes politikas īstenošanas indekss - izstrādāts un aprēķināts 2012.gadā pēc IZM pasūtījuma.

⁶ Rezultāti ir nozīmīgi augstāki vai zemāki, ja salīdzināmie rādītāji atšķiras par 3 un vairāk punktiem.

6.3. Jaunatnes politikas īstenošanas indekss: Mārupes novads un Latvija

**Kopējais indeksa rādītājs:
Mārupes novads: 47 punkti
Latvija: 51 punkts**

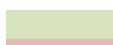

Indeksa kopējais rādītājs⁷ Mārupes novada jauniešu vidū ir 47 punkti no 100 maksimāli iespējamajiem. Tas ir zemāks kā Latvijas kopējais indeksa rādītājs, kas ir 51 punkts. Tas nozīmē, ka kopumā Mārupes novada jaunieši, savas iegūtās prasmes, vēlmes un dažādu iespēju pieejamību, sagatavojoties patstāvīgai un kvalitatīvai dzīvei sabiedrībā vērtē zemāk kā Latvijā vidēji. Lai arī vērtējums novadā ir zemāks, tomēr tas līdzīgi Latvijas rādītājam ir uzskatāms par vidēju novērtējumu. Gan Mārupes novadā, gan Latvijā kopumā jaunatnes politikas īstenošanai ir jāpievērš liela uzmanība, jo neviens no politikas dimensiju rādītājiem nav sasniedzis 81 punktu, kas saskaņā ar metodoloģiju ir uzskatāms par augstu sniegumu un norādītu uz ļoti labvēlīgu un vēlamu situāciju.

⁷ Kopējais indeksa rādītājs tiek iegūts, aprēķinot visu 8 politikas dimensiju vidējo, t.i., saskaitot visu 8 dimensiju rezultāta rādītājus, un iegūto rezultātu izdalot ar kopējo dimensiju skaitu.

6.4. Rezultātu salīdzinājums dimensiju vidū: Mārupes novads un Latvija

	Izglītība un apmācība	Līdzdalība	Brīvprātīgais darbs	Jaunrade un kultūra
Mārupes novads	51	27	53	52
Latvija	57	26	45	59

	Nodarbinātība un uzņēmējdarbība	Veselības aizsardzība un labklājība	Sociālā iekļaušana	Jaunatne un pasaule
Mārupes novads	56	73	39	29
Latvija	71	62	48	38

 Rezultāts ir nozīmīgi augstāks nekā attiecīgās dimensijas vidējais rādītājs Latvijā
 Rezultāts ir nozīmīgi zemāks nekā attiecīgās dimensijas vidējais rādītājs Latvijā⁸

Salīdzinot Mārupes novada pētījumā iegūtos rādītājus ar kopējiem Latvijas rezultātiem, ir redzams, ka politikas nozares „Veselības aizsardzība un labklājība” (Mārupes novads: 73 punkti, Latvija: 62 punkti) un „Brīvprātīgais darbs” (Mārupes novads: 53 punkti, Latvija: 45 punkti) ir novērtētas augstāk kā vidēji valstī.

Līdzīgi kā valstī kopumā, arī Mārupes novadā jaunatnes politikas īstenošanas aspekts „Līdzdalība” tiek vērtēts zemu (Mārupes novads: 27 punkti, Latvija: 26 punkti). Tas norāda, ka gan jaunieši Mārupē, gan Latvijā kritiski vērtē savas iespējas un vēlmi piedalīties dažādās sociālās dzīves aktivitātēs.

Savukārt 4 no 8 jaunatnes politikas īstenošanas dimensijām Mārupes novadā ir vērtētas sliktāk kā attiecīgā joma vidēji Latvijā. Zemāk vērtētie jaunatnes politikas aspekti pašvaldībā ir „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” (Mārupes novads: 56 punkti, Latvija: 71 punkts), „Izglītība un apmācība” (Mārupes novads: 51 punkts, Latvija: 57 punkti), „Jaunrade un kultūra” (Mārupes novads: 52 punkti, Latvija: 59 punkti), „Sociālā iekļaušana” (Mārupes novads: 39 punkti, Latvija: 48 punkti) un „Jaunatne un pasaule” (Mārupes novads: 29 punkti, Latvija: 38 punkti).

Tas nozīmē, ka Mārupes novada jaunieši uzskata, ka minētajās nozarēs jaunatnes politika netiek īstenota pietiekami aktīvi, kā arī viņiem, salīdzinājumā ar valsti kopumā, nav pietiekami plaši pieejami dažādi sociāli, kultūras un izglītības pakalpojumi.

⁸ Rezultāti ir nozīmīgi augstāki vai zemāki, ja salīdzināmie rādītāji atšķiras par 3 un vairāk punktiem.

6.5. Rezultātu salīdzinājums dimensiju vidū: Mārupes novads

	Izglītība un apmācība	Līdzdalība	Brīvprātīgais darbs	Jaunrade un kultūra
Mārupes novads	51	27	53	52

	Nodarbinātība un uzņēmējdarbība	Veselības aizsardzība un labklājība	Sociālā iekļaušana	Jaunatne un pasaule
Mārupes novads	56	73	39	29

 Rezultāts ir nozīmīgi augstāks nekā vidējais Mārupes novada indeksa rādītājs (47 punkti)

 Rezultāts ir nozīmīgi zemāks nekā vidējais Mārupes novada indeksa rādītājs (47 punkti)⁹

Jaunatnes politikas īstenošanas dimensiju salīdzinājums ar Mārupes novada vidējo indeksa rādītāju, kurš ir 47 punkti, parāda, ka pašvaldības jaunieši ievērojami augstāk novērtējuši dimensijas „Veselības aizsardzība un labklājība”, „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība”, „Brīvprātīgais darbs”, „Izglītība un apmācība” un „Jaunrade un kultūra”. Tas nozīmē, ka jauniešu vērtējums šīm politikas nozarēm salīdzinājumā ar pārējām ir pozitīvs.

Savukārt, ievērojami sliktāk kā vidēji novadā jaunatnes politika tiek īstenota tādās dimensijās kā „Sociālā iekļaušana”, „Jaunatne un pasaule” un „Līdzdalība”. Jauniešu pašnovērtējums atklāj, ka viņi savas iespējas un vēlmi piedalīties lēmumu pieņemšanas procesos un līdzdarboties dažādās sabiedriskās aktivitātēs vērtē zemu.

• Veselības aizsardzība un labklājība

Kopējais veselības aizsardzības un labklājības dimensijas jautājums ir: „Kāds ir vispārējais jauniešu fiziskās veselības un labklājības līmenis?”. Veselības un labklājības līmeņa noskaidrošanai tika uzdoti jautājumi par jauniešu dzīves kvalitātes vispārēju novērtējumu, veselības stāvokli un fizisko aktivitāšu līmeni.

Saskaņā ar iegūtajiem rezultātiem Mārupes novada pētījumā visaugstākais vērtējums ir politikas jomai „**Veselības aizsardzība un labklājība**”. Iegūtais indekss **73 punkti** no 100 ir uzskatāms par drīzāk augstu rādītāju. Tā ir vienīgā no jaunatnes politikas jomām, kura Mārupes novadā sasniedz gandrīz augstu vērtējumu. Rādītāja interpretācija ļauj apgalvot, ka novada jauniešu

⁹ Rezultāti ir nozīmīgi augstāki vai zemāki, ja salīdzināmie rādītāji atšķiras par 3 un vairāk punktiem.

pašnovērtējums savas dzīves kvalitātei un veselībai, kā arī fizisko aktivitāšu līmenim ir pozitīvs.

- **Nodarbinātība un uzņēmējdarbība**

Saskaņā ar izstrādāto metodoloģiju dimensijas „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” kopējais jautājums ir *„Kā jaunieši novērtē savu iegūto prasmju kvalitāti saistībā ar iekļaušanos darba tirgū?”*. Lai atbildētu uz šo jautājumu jauniešiem tika uzdots jautājumu kopums par to, vai viņu iegūtās prasmes un zināšanas, kuras iegūtas gan vispārējās izglītības, gan neformālās izglītības ceļā, ir piemērotas, lai iekļautos darba tirgū. Nākotnē paredzamās nodarbošanās veida noskaidrošanai tika jautāts par jauniešu vēlmi kļūt par uzņēmēju vai darba ņēmēju.

Dimensijai **„Nodarbinātība un uzņēmējdarbība”** Mārupes novada pašvaldībā dzīvojošo jauniešu vidū ir sniegts viduvējs vērtējums. Tā ir novērtēta ar **56 punktiem** no 100. Indeksa vērtējums šajā dimensijā parāda, ka jaunieši vidēji novērtē savu iegūto prasmju kvalitāti saistībā ar paredzamo iekļaušanos darba tirgū.

- **Brīvprātīgais darbs**

Politikas dimensijas „Brīvprātīgais darbs” galvenais jautājums ir: *„Cik lielā mērā jaunieši ir ieinteresēti brīvprātīgā darba veikšanā?”*. Šajā dimensijā ietverti jautājumi par jauniešu esošo pieredzi brīvprātīgā darba veikšanā, par jauniešu vēlmi iesaistīties šāda darba veikšanā, kā arī par informācijas pietiekamību par brīvprātīgā darba veikšanas iespējām.

Dimensija **„Brīvprātīgais darbs”** ir novērtēta ar **53 punktiem** no 100, kas atbilst vidējam rezultātam. Tas parāda, ka novada jauniešiem ir interese par brīvprātīgā darba veikšanu, vai arī viņiem jau ir šāda darba veikšanas pieredze.

- **Jaunrade un kultūra**

Jaunrades un kultūras dimensijas kopējais jautājums ir: *„Cik aktīvi ir jaunieši, iesaistoties dažādās kultūras aktivitātēs?”*. Kopējās jauniešu aktivitātes noskaidrošanai tika uzdoti jautājumi par iesaistīšanos dažādu kultūras pasākumu organizēšanā, kā arī kultūras pakalpojumu pieejamību un vēlmi tos izmantot.

Politikas joma **„Jaunrade un kultūra”** ir novērtēta ar **52 punktiem** no 100 un atbilst vidējam novērtējumam. Tas nozīmē, ka Mārupes novada pašvaldības

jaunieši uzskata, ka viņu iespējas un vēlme iesaistīties un izmantot dažādus kultūras pakalpojumus ir vidēja.

• **Izglītība un apmācība**

„Izglītības un apmācības” dimensijā ietvertie jautājumi kopumā sniedz atbildi uz jautājumu: *„Kādas ir jauniešu iespējas iegūt viņiem vēlamu izglītības un apmācības pakalpojumu apmēru?”*. Lai iegūtu jauniešu vērtējumu viņu iespējām saņemt izglītības un apmācības pakalpojumus, tika uzdoti jautājumi par dažādu neformālās izglītības aktivitāšu pieejamību novadā un jauniešu gatavību tajās piedalīties.

„**Izglītības un apmācības**” jomas novērtējums novadā ir **51 punkti** no 100. Šī joma atbilst vidējam novērtējumam. Indekss norāda, ka jaunieši savas izglītības un dažādas neformālās izglītības iegūšanas iespējas vērtē viduvēji.

• **Sociālā iekļaušana**

Dimensijas „Sociālā iekļaušana” novērtējums paredz atbildi uz jautājumu: *„Kāda ir jauniešu pašizjūta apkārtējā sociālajā vidē?”*. Jauniešu pašnovērtējuma iegūšanai tika iekļauti jautājumi par viņu iespējām ietekmēt lēmumu pieņemšanu dažādos līmeņos – ģimenē, draugu lokā, izglītības iestādē, pašvaldībā un Latvijā. Jauniešu iekļaušanos apkārtējā sociālajā vidē raksturo arī vispārējais uzticēšanās līmenis.

Dimensija „**Sociālā iekļaušana**” ir tikusi novērtēta ar **39 punktiem** no 100, kas ir uzskatāms par drīzāk zemu novērtējumu. Rādītājs atklāj, ka jauniešu pašizjūta apkārtējā sociālajā vidē, kas ir saistīta ar uzticības līmeni citiem cilvēkiem un iespējām ietekmēt lēmumu pieņemšanu dažādos sociālajos līmeņos, ir zema.

• **Jaunatne un pasaule**

Jaunatnes politikas īstenošanas kontekstā dimensija „Jaunatne un pasaule” ietver atbildi uz jautājumiem: *„Kā jaunieši izjūt savas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu, un cik lielā mērā jaunieši aktīvi interesējas par dažāda līmeņa notikumiem?”* Jauniešu lēmumu pieņemšanas pašnovērtējums tika iegūts ar atbildēm uz jautājumiem par iespējām ietekmēt dažādu valsts un sabiedrības līmeņa lēmumu pieņemšanu, tai skaitā arī par jauniešu ikdienā un sadzīvē nozīmīgu jautājumu izlemšanu. Jauniešu izpratni par savu vietu pasaulē raksturo

atbildes uz jautājumu par informētību par notikumiem dažāda līmeņa teritoriālajās vienībās.

Ievērojami zemāk kā „Sociālās iekļaušanas” dimensija ir novērtēta jaunatnes politikas joma **„Jaunatne un pasaule”**. Tā ir novērtēta ar **29 punktiem** no 100 maksimāli iespējamiem. Šis pētījuma kritērijs parāda, ka Mārupes novada jauniešu vidū ir drīzāk zems novērtējums savām iespējām ietekmēt jauniešu ikdienā un sadzīvē nozīmīgu jautājumu izlemšanu dažādos valsts un pašvaldību līmeņos. Vienlaicīgi šī dimensija arī norāda uz samērā zemo jauniešu interesi par notikumiem dažāda līmeņa teritoriālajās vienībās, piemēram, savā dzīvesvietā, reģionā, Latvijā, Eiropā vai citur pasaulē. Kopumā dimensijas vērtējums ir uzskatāms par ievērojami zemāku kā vidējais indeksa rādītājs novadā.

• **Līdzdalība**

Politikas īstenošanas indeksa līdzdalības dimensijā ietvertie jautājumi kopumā sniedz atbildi uz jautājumu: *„Cik aktīvi ir jaunieši kopumā un kādi līdzdalības veidi ir jauniešiem aktuālākie?”* Lai noskaidrotu atbildes uz centrālo dimensijas jautājumu, jauniešiem tika uzdoti jautājumi par dažādām līdzdalības formām, to pieejamību un vēlmi tajās iesaistīties. Novērtēta tika arī jauniešu līdzšinējā pieredze saistībā ar iesaistīšanos dažādās aktivitātēs, gan savā izglītības iestādē, gan ārpus tās.

Viszemāk vērtētā dimensija ir **„Līdzdalība”**. Dimensijai „Līdzdalība” sniegtais vērtējums ir **27 punkti**, kas arī atbilst drīzāk zemam novērtējumam. Tas norāda, ka Mārupes novada jauniešu aktivitāte kopumā nav pārāk augsta, un nozīmīga daļa līdzdalības veidu jauniešiem vispār nav svarīgi.